

Bi 6760

Základy entomologie

Sensory system, sound production

2015

RNDr. Andrea Tóthová, Ph.D.
tothova@sci.muni.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

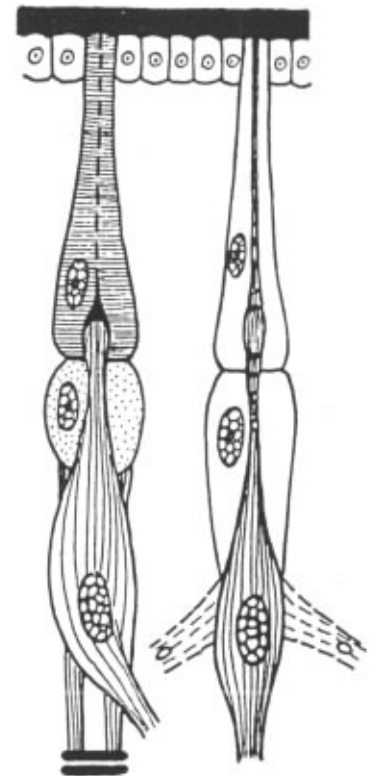
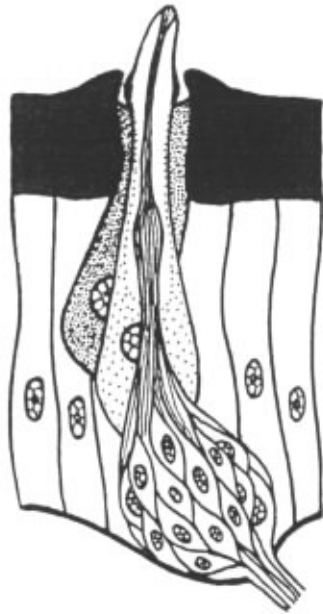
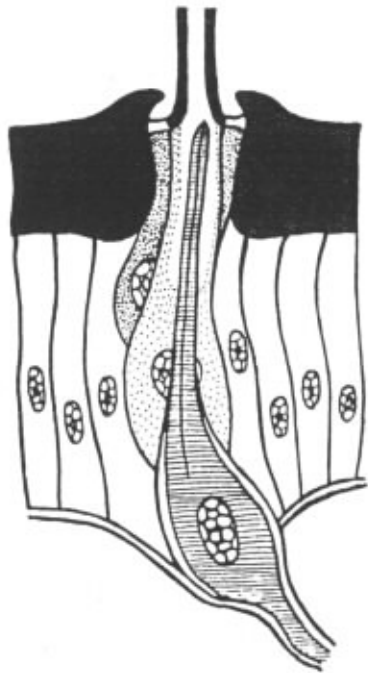

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

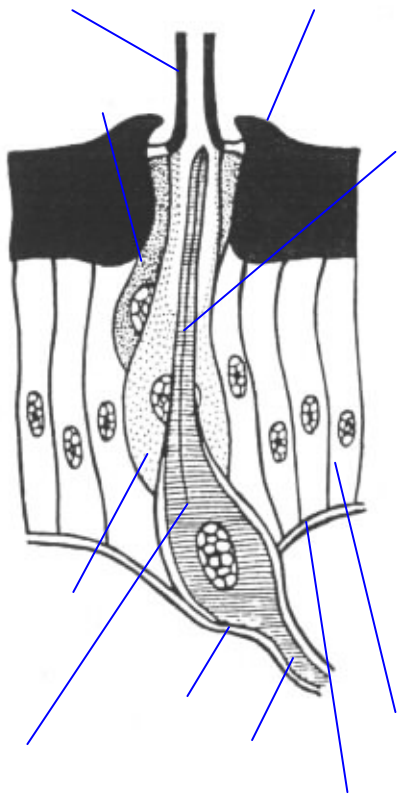
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sensily receptoru

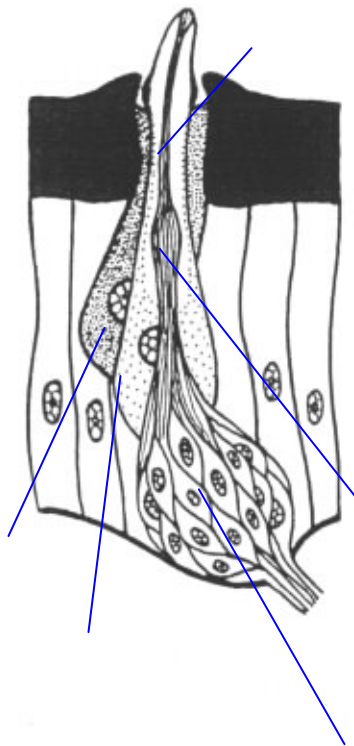

Sensily receptorů

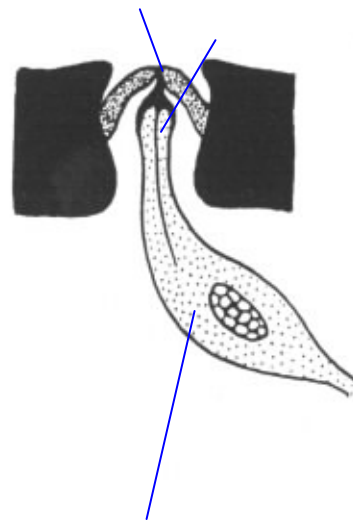
doteková senzila

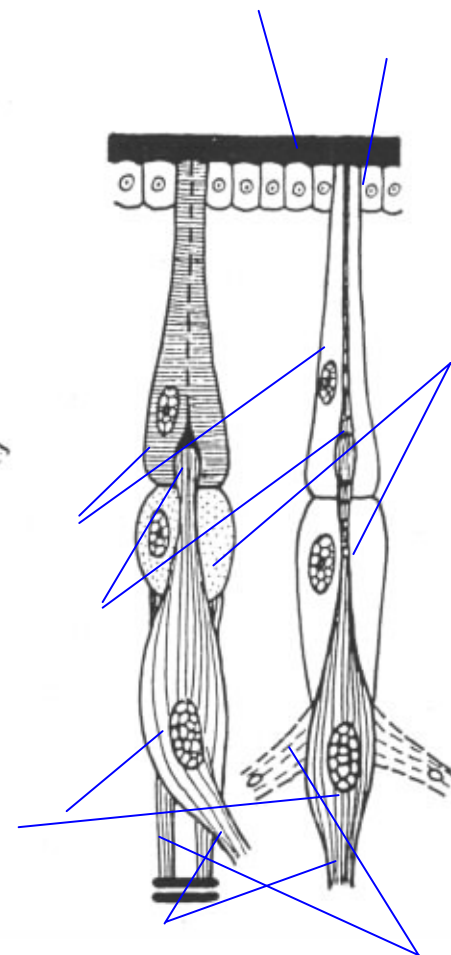
hmatový kužel

čichový kužel (jamka)

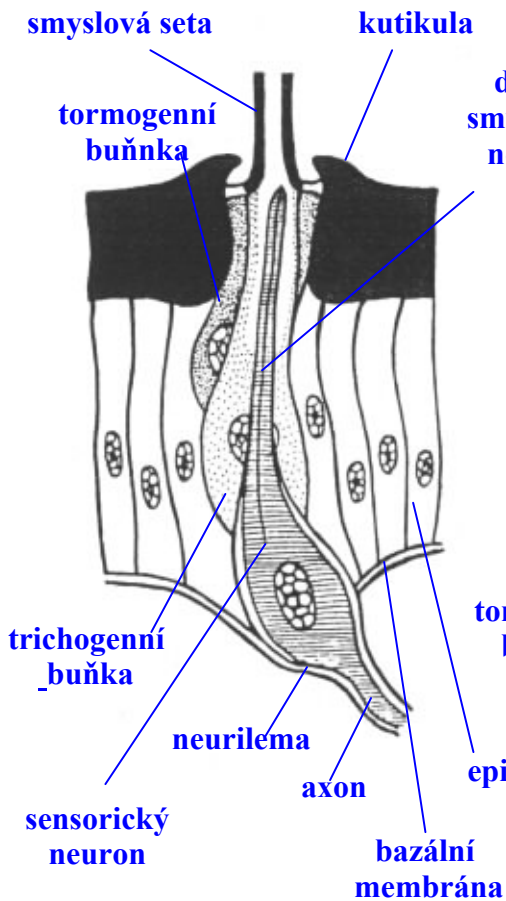

scolopidium

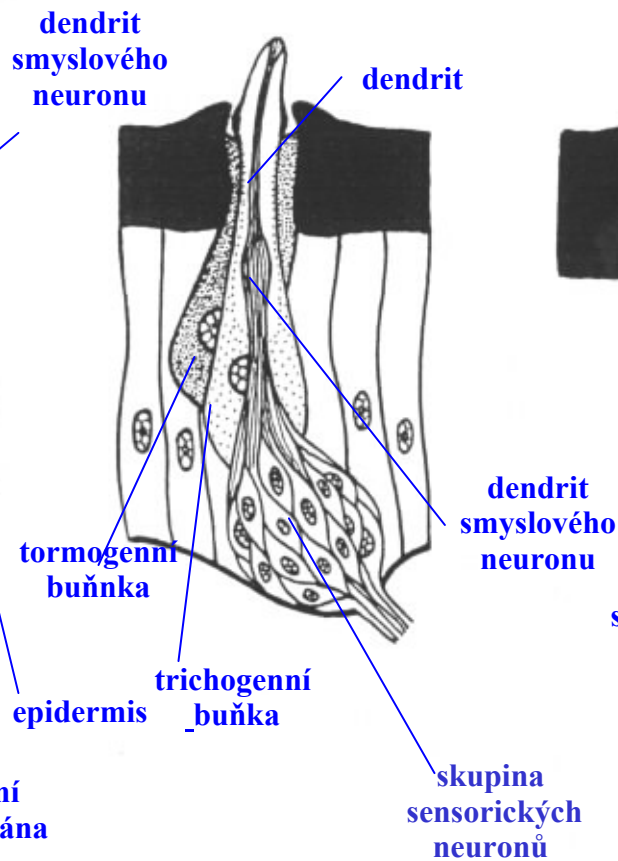

Sensily receptorů

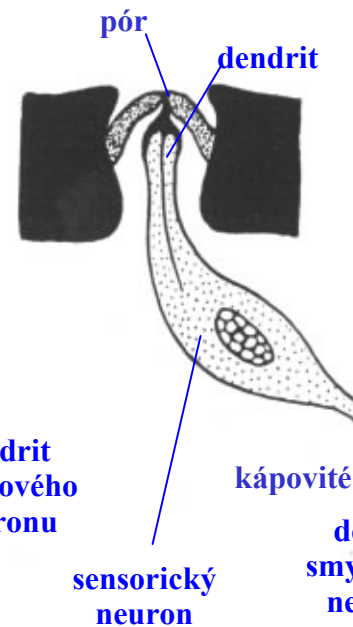
doteková senzila

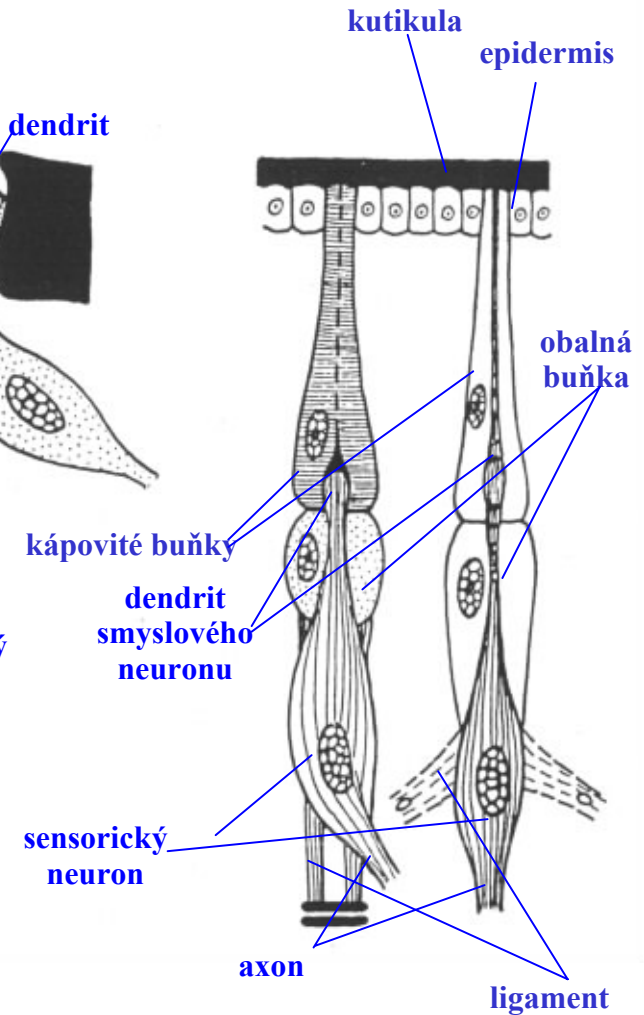
hmatový kužel

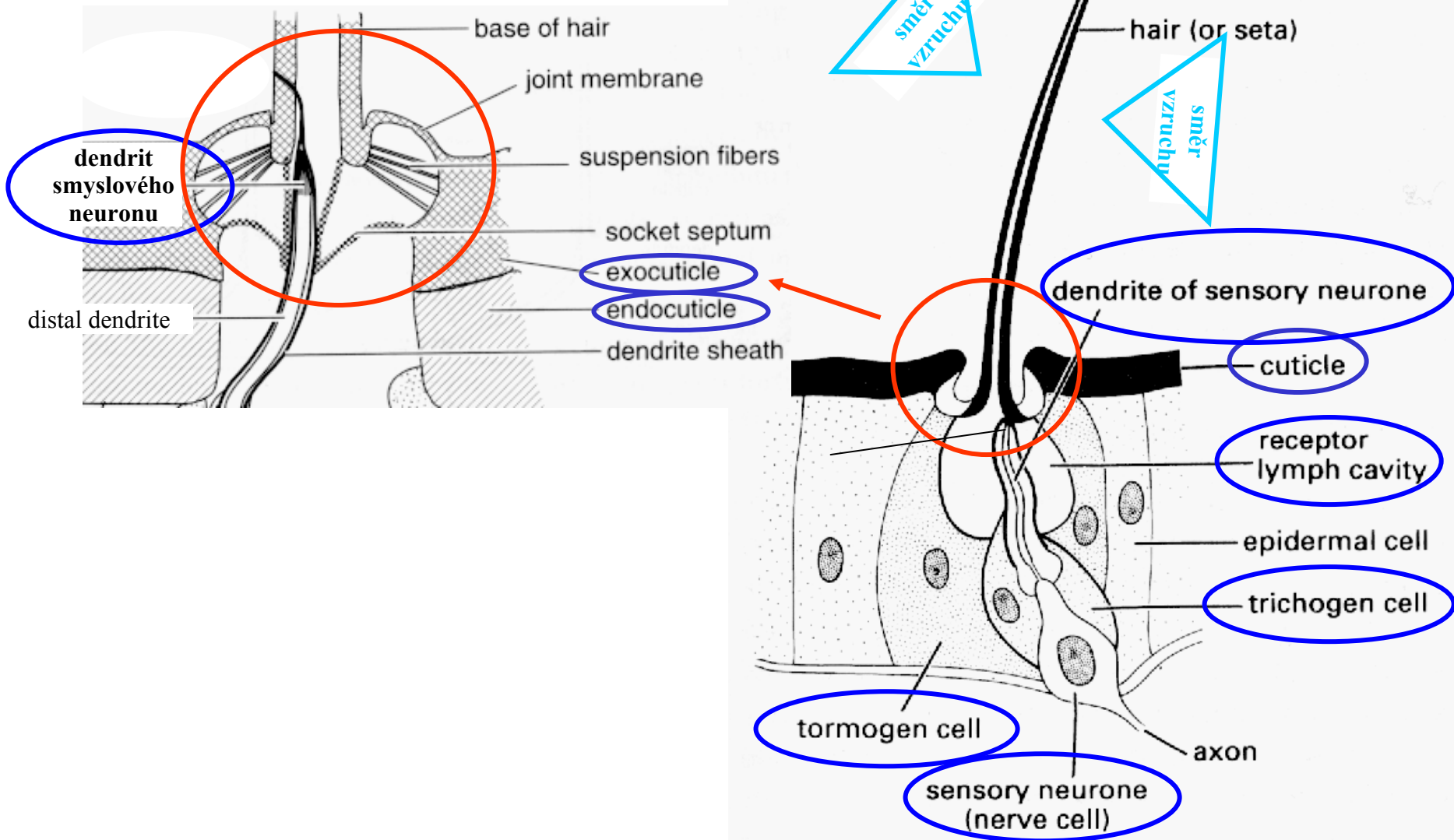
čichový kužel (jamka)

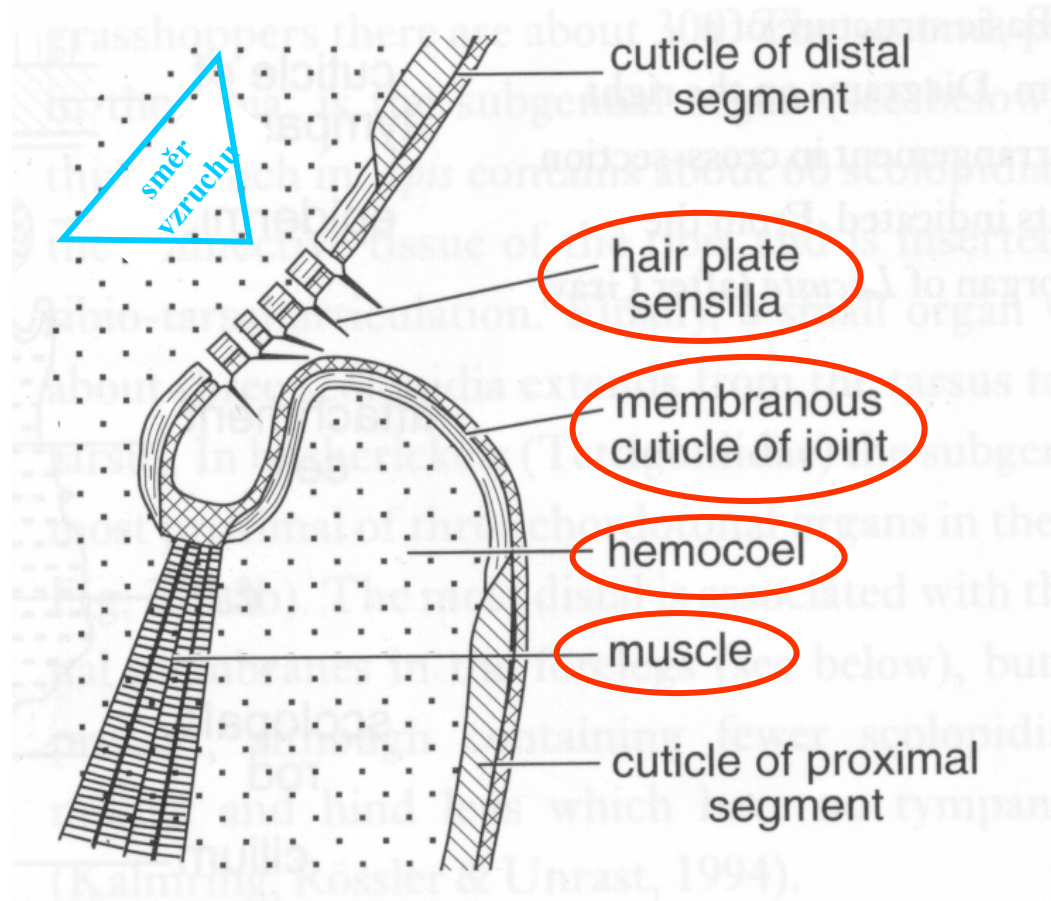
scolopidium

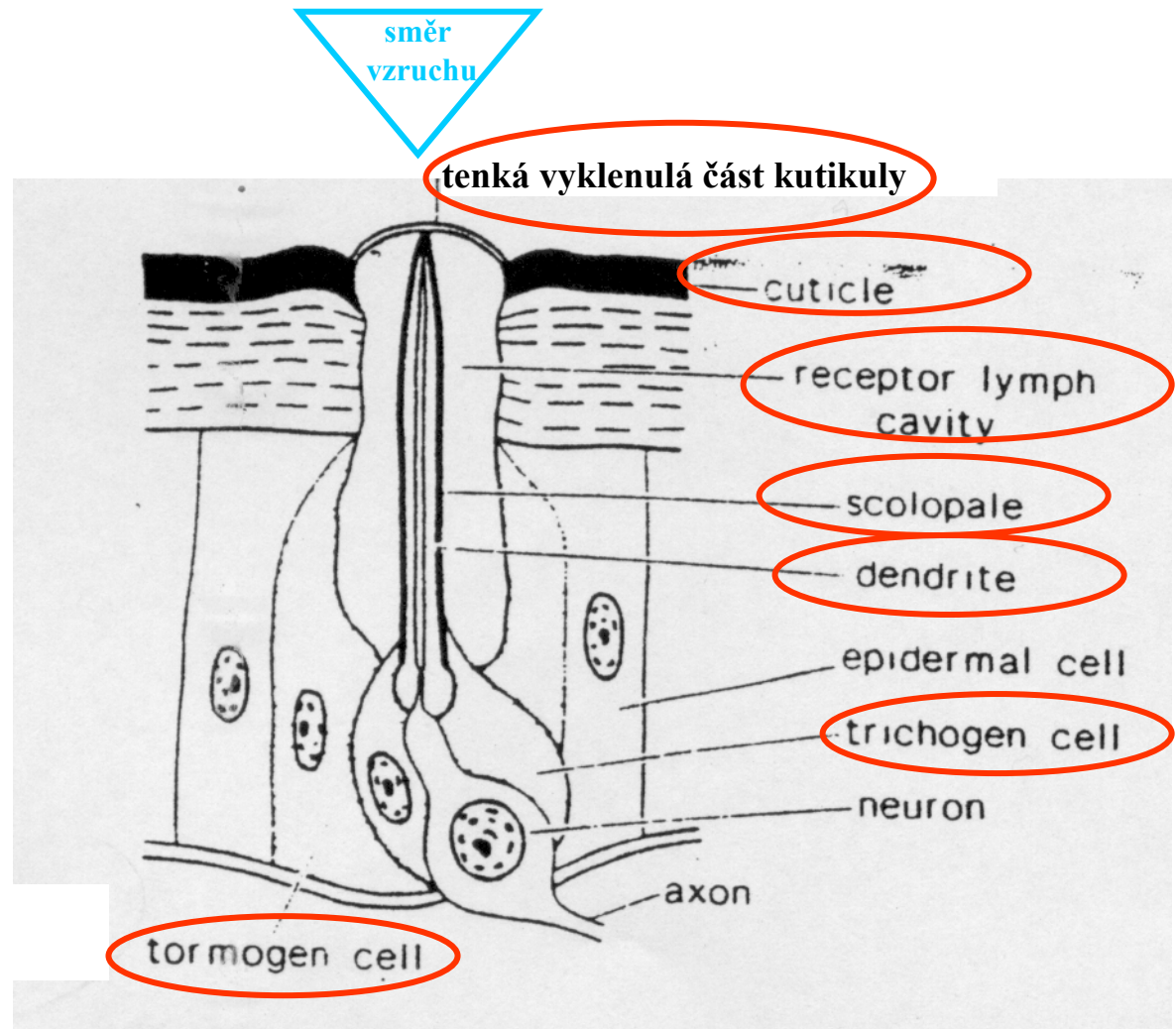
Dotekové mechanoreceptory, štětina - trichoidní sensila na těle hmyzu, registrují např. pozici těla, taxonomicky využitelná chaetotaxie

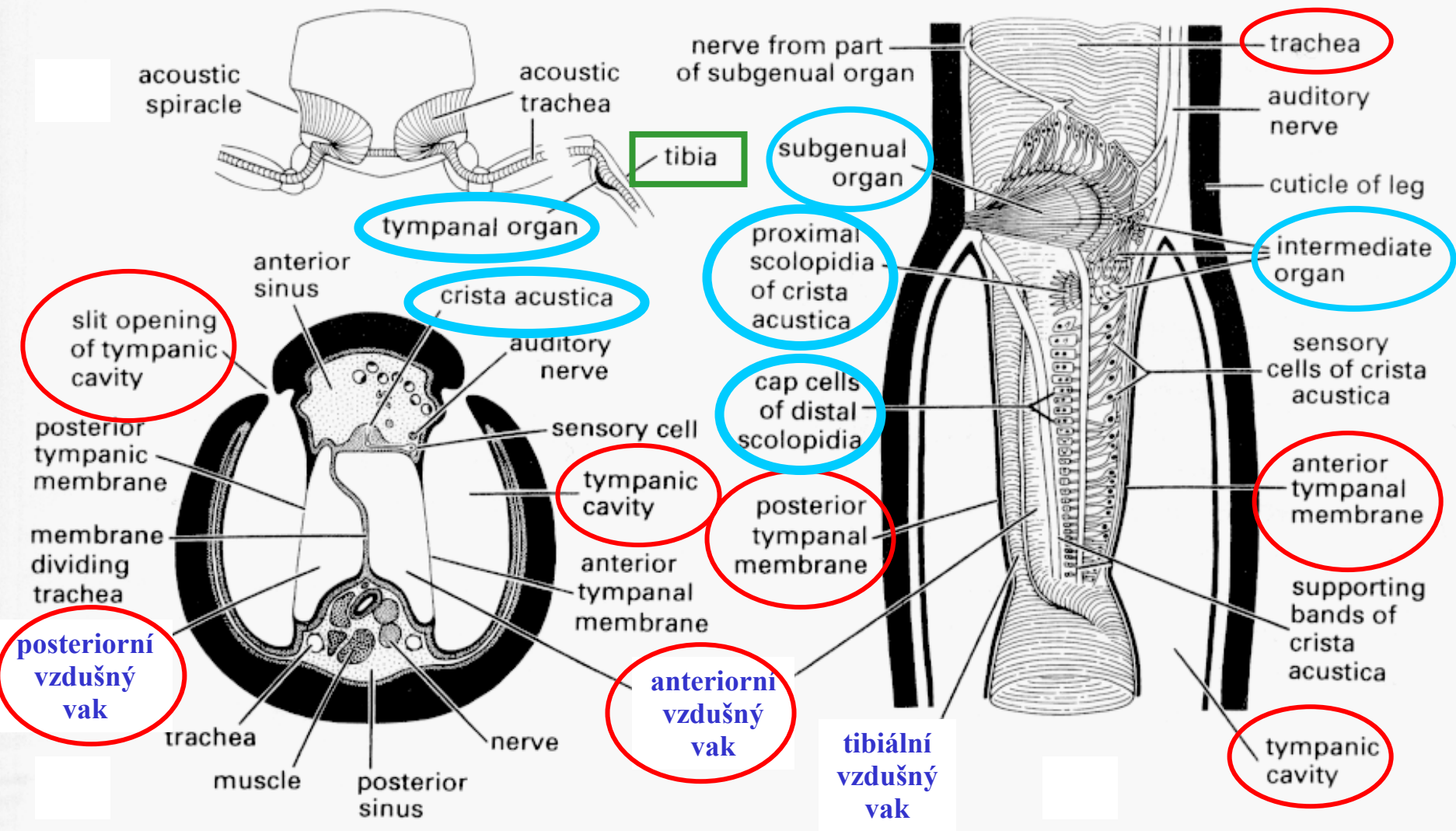
Proprioreceptory, trichoidní pole, např. mezi 1. cervicaliem a prothoraxem kudlanky, registruje prostřednictvím očí nasměrování těla a zachování jeho stability

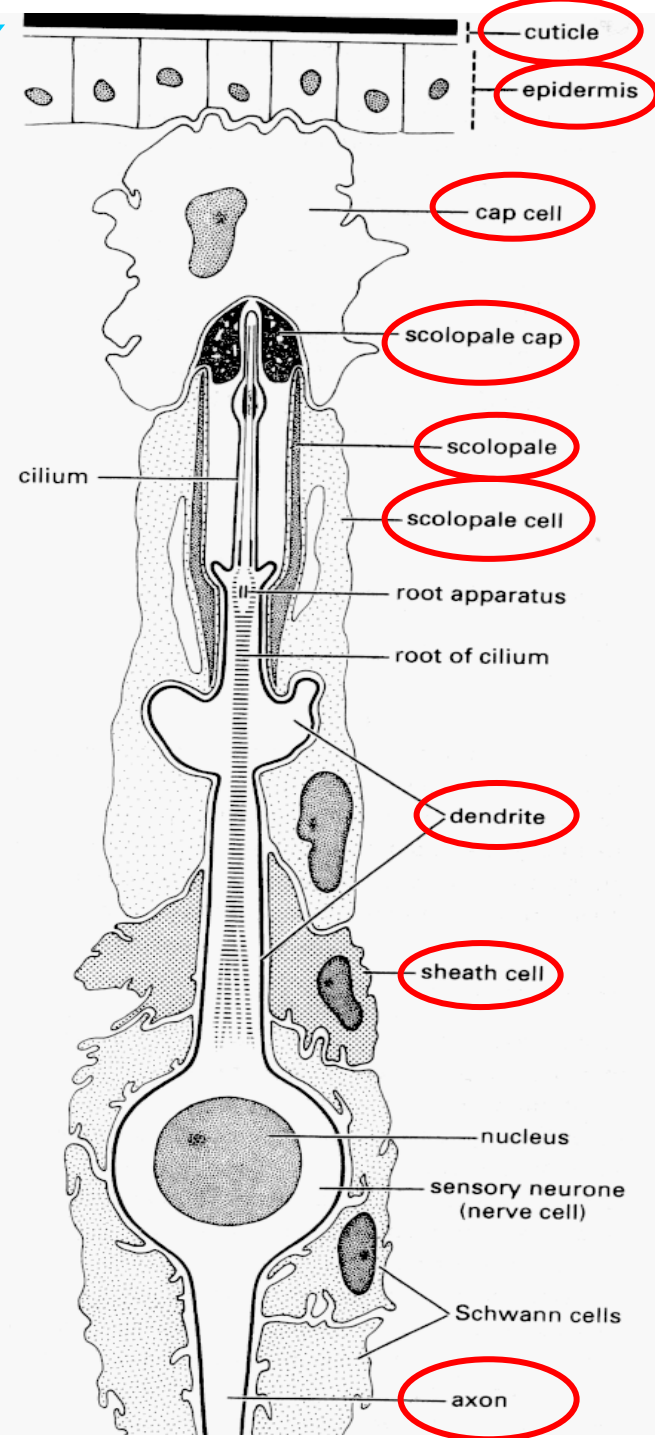
Proprioreceptory, campaniformní sensila na bázi nohou, křídel a na ústním ústrojí, registrující jejich pozici

Mechanoreceptory zvukové, orgány tympanální a subgenuální na principu scolopidií, registrující zvukové vlny (sluch) a ořesy substrátu, v tibií kobyliky

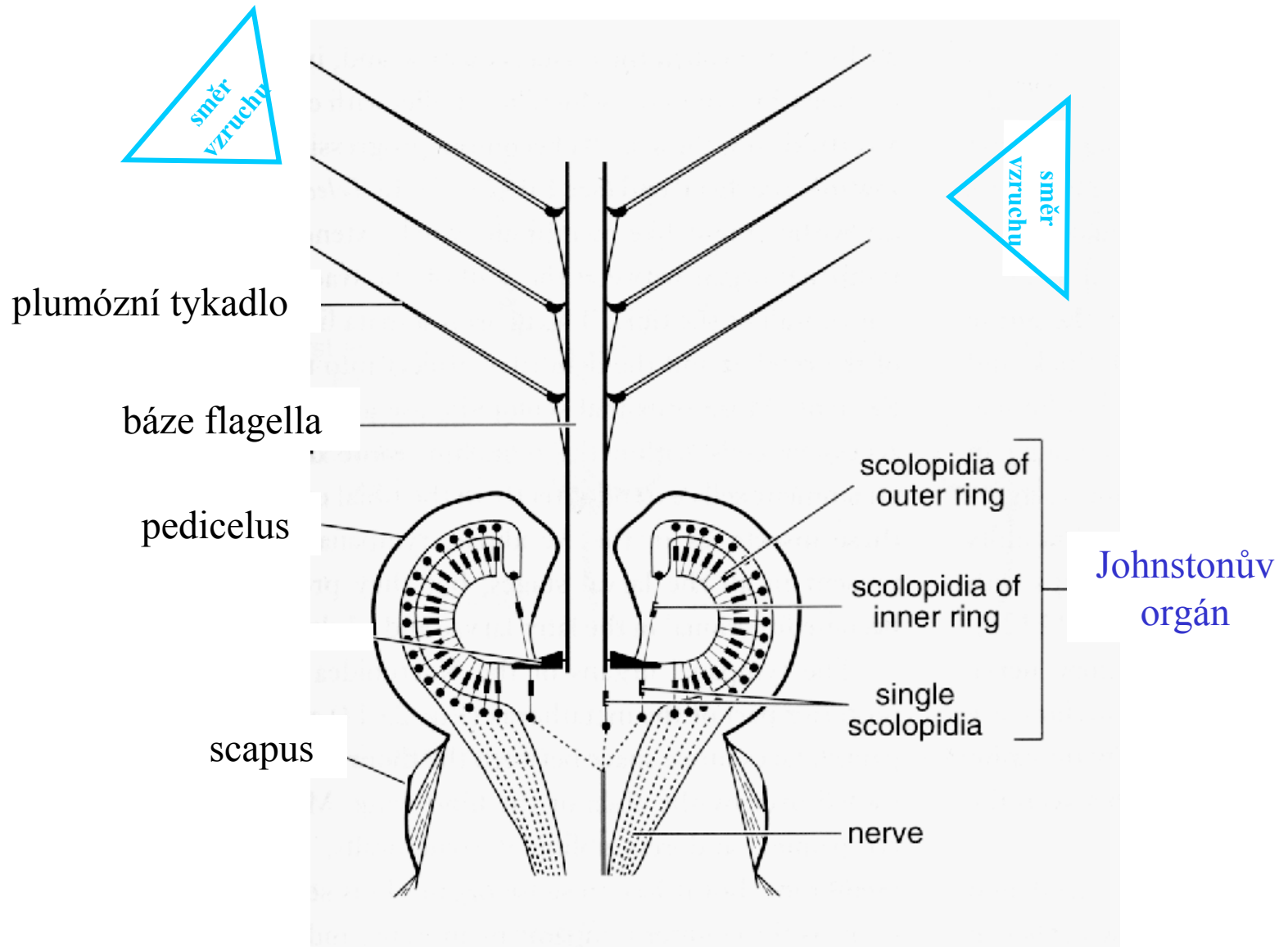
směr
vzruchu

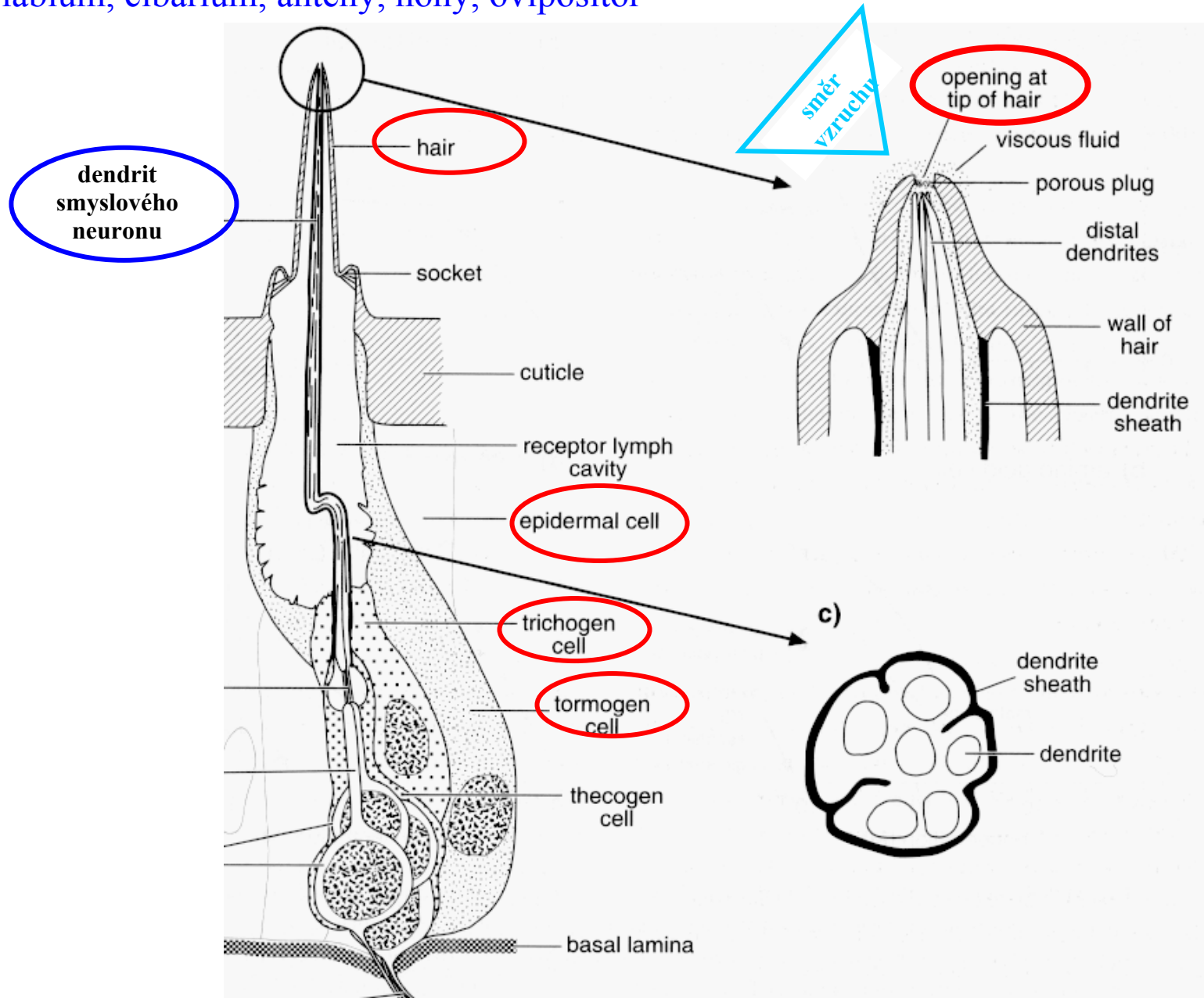
Mechanoreceptory zvukové

scolopidium chordotonálního orgánu kobyly

Mechanoreceptory zvukové, Johnstonův orgán - chordotonální orgán komára registrující m.j. chvění křídel samice

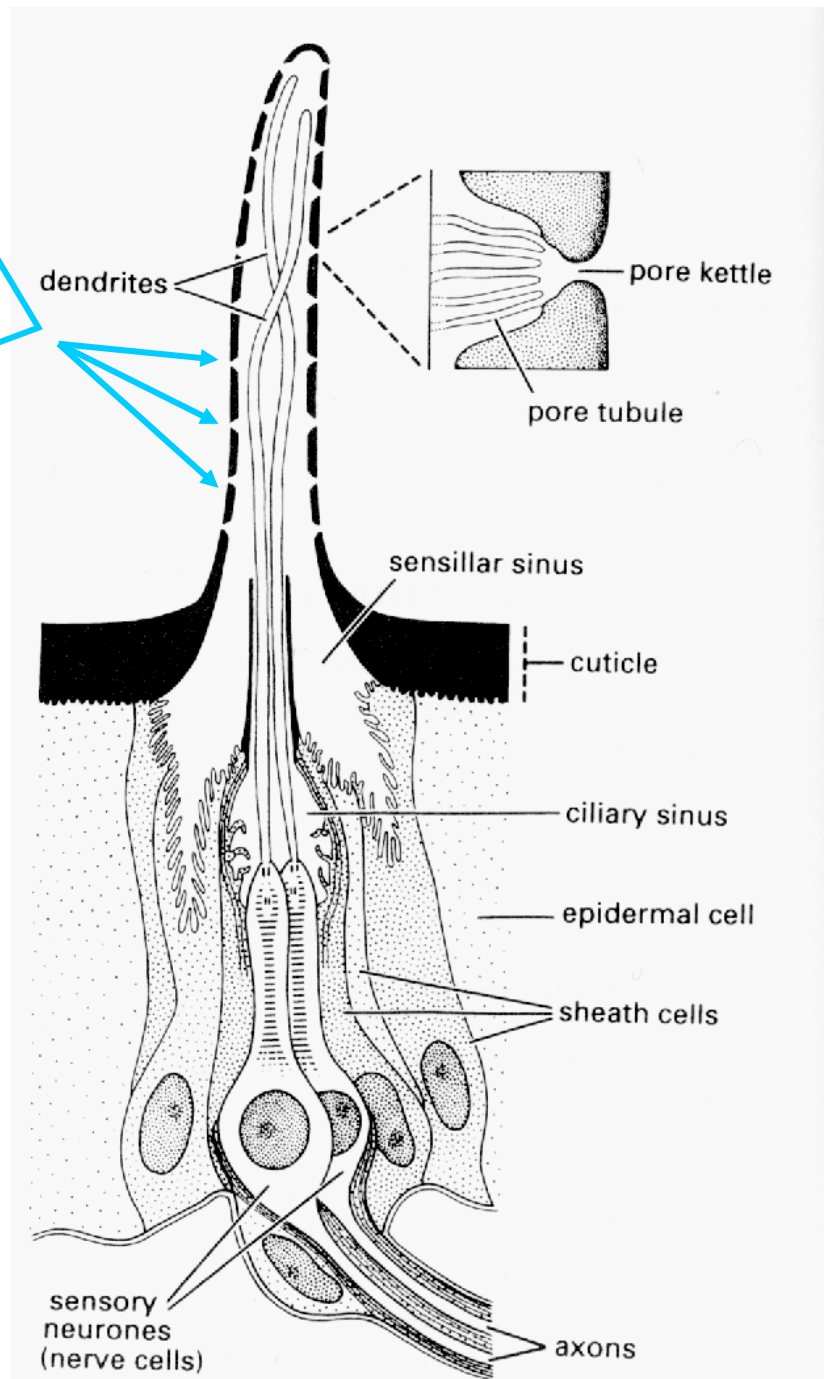
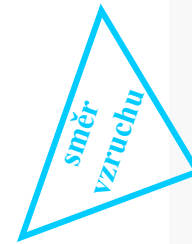

Chemoreceptory kontaktní, jednopórová sensila chuti, labrum, maxilla, labium, cibarium, anteny, nohy, ovipositor

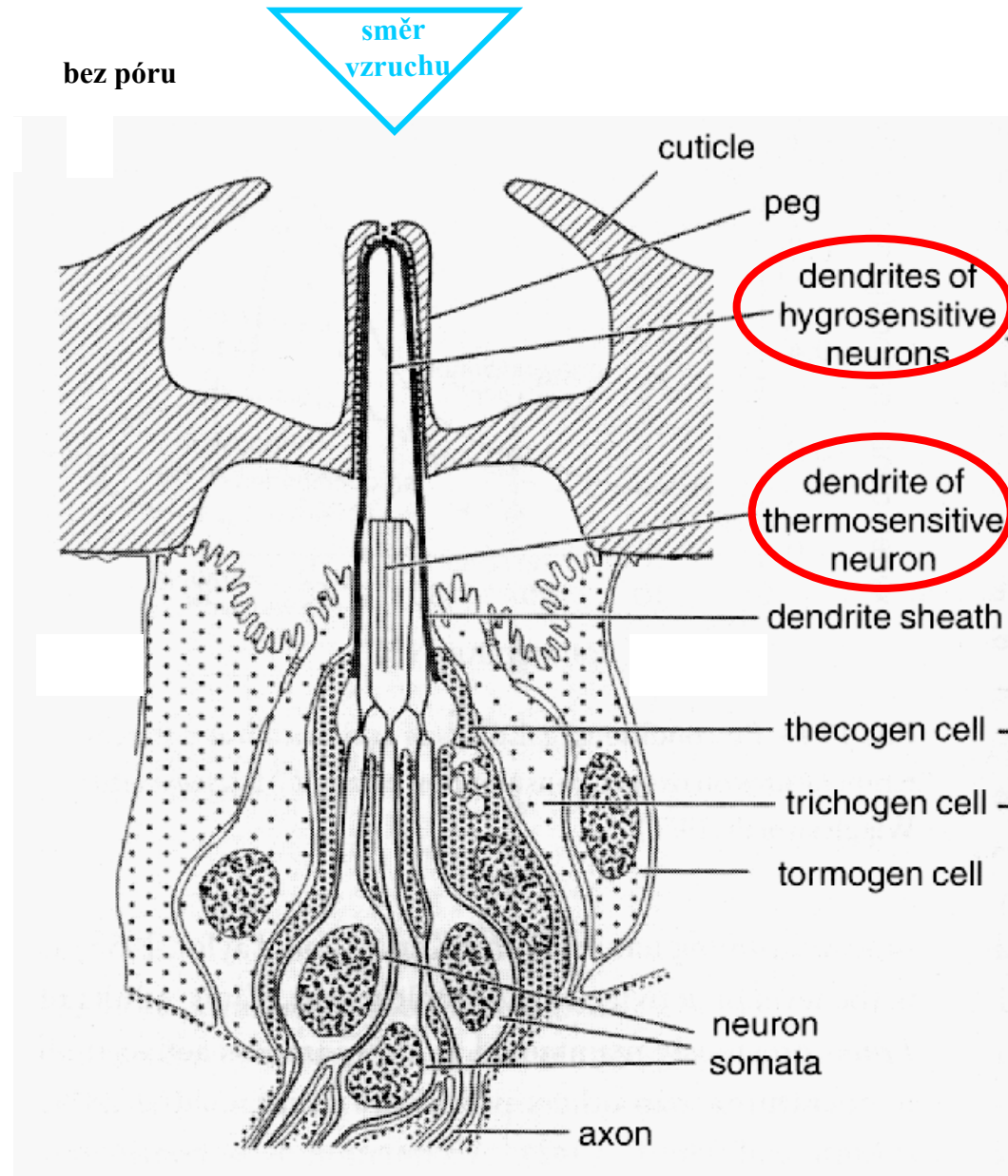
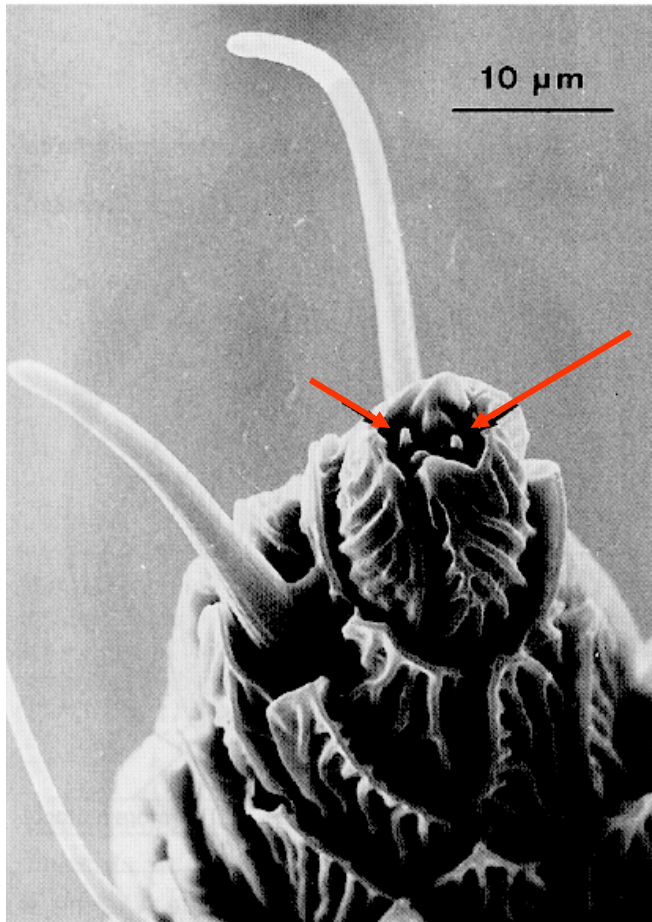
Chemoreceptory kontaktní

olfaktorická sensila s mnoha póry
(někdy ještě modifikovaná vnořením vlasu pod
kutikulu), anteny většiny hmyzu, palpi
maxillares a labiales, genitálie

Thermo-hygroreceptory

thermo-hygroreceptivní sensila anteny

A	U	X	D	E	
V	G	M	B	A	C
F	V	J	N	P	H
Q	I	K	O	E	R
D	E	N	Z	E	F

... and now if you could close the other 650 eyes and read the bottom line....

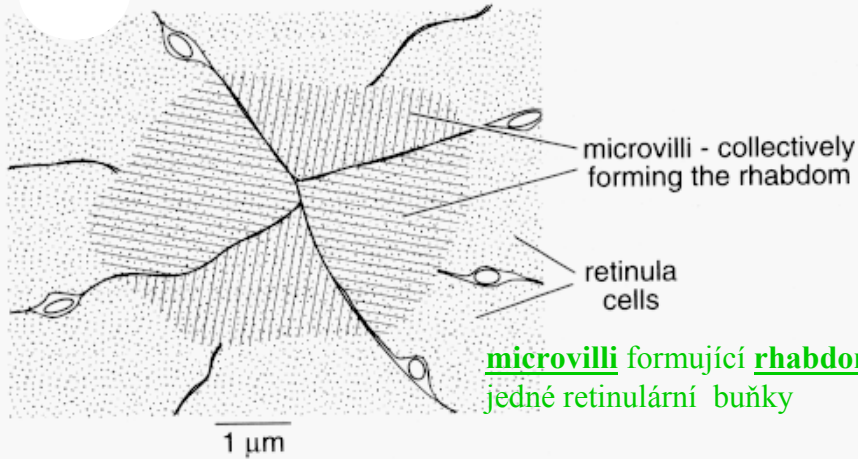
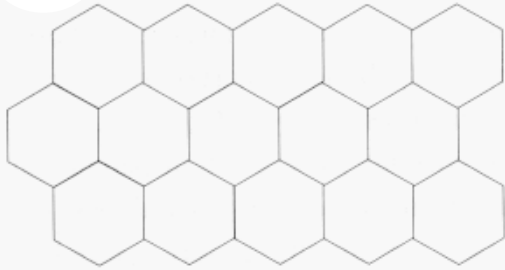

Fly hell

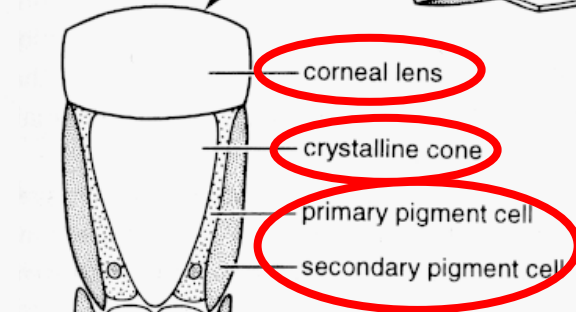
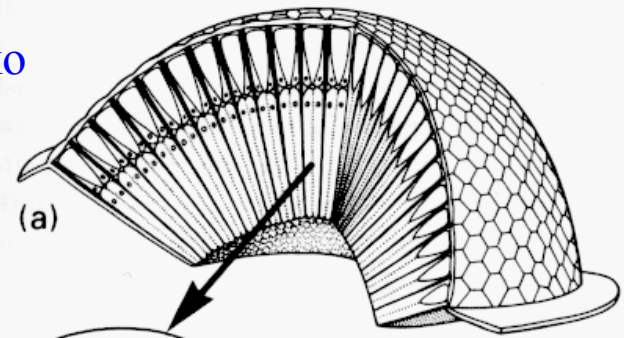
Zrakové receptory

apозиční složené oko

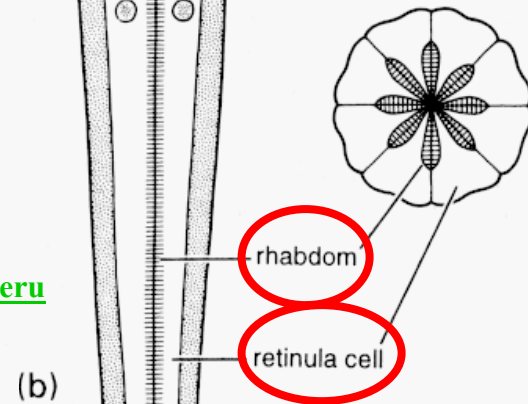
hexagonální uspořádání facet ommatidií

microvilli formující rhabdomeru jedné retinulární buňky

rhabdomery jednotlivých retinulárních buněk vytvářejí rhabdom ommatidia

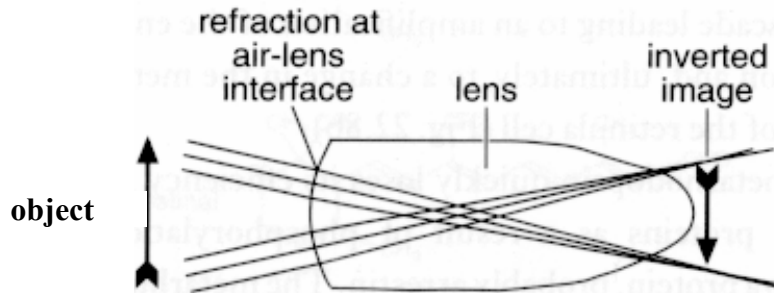
secondary pigment cell

axon

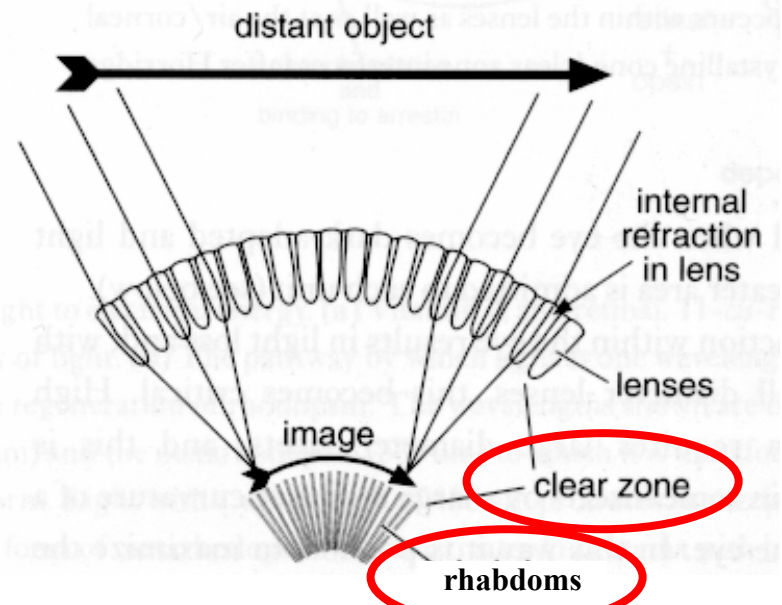
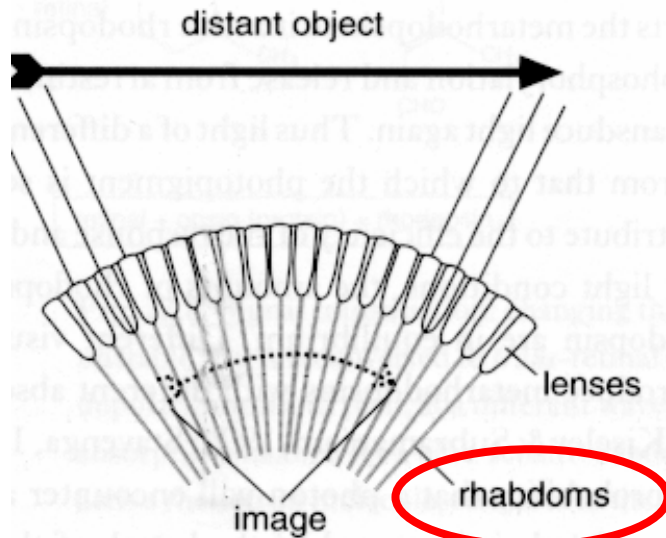
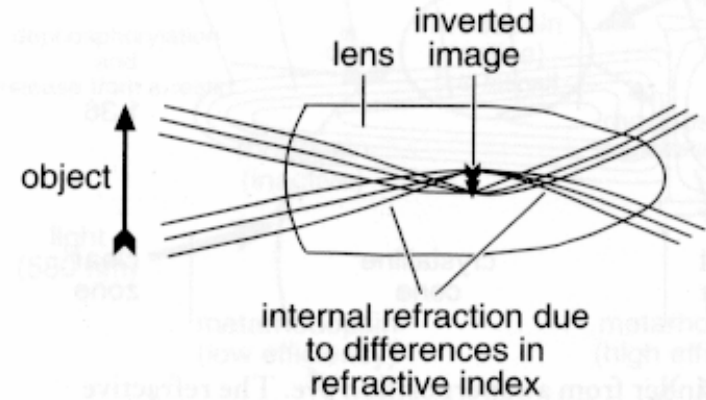
basement membrane

Zrakové receptory složené oko apoziční a superpoziční (s clear-zone)

a) apposition eye

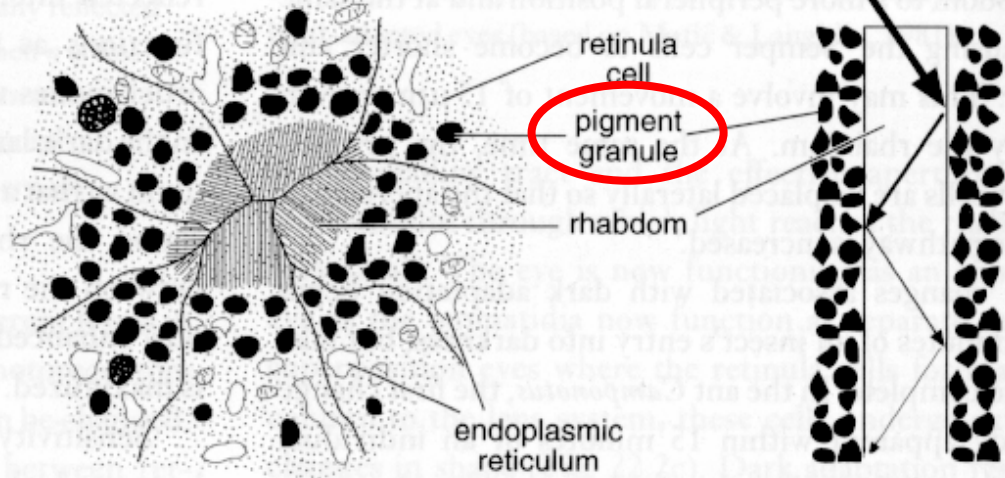
b) superposition eye

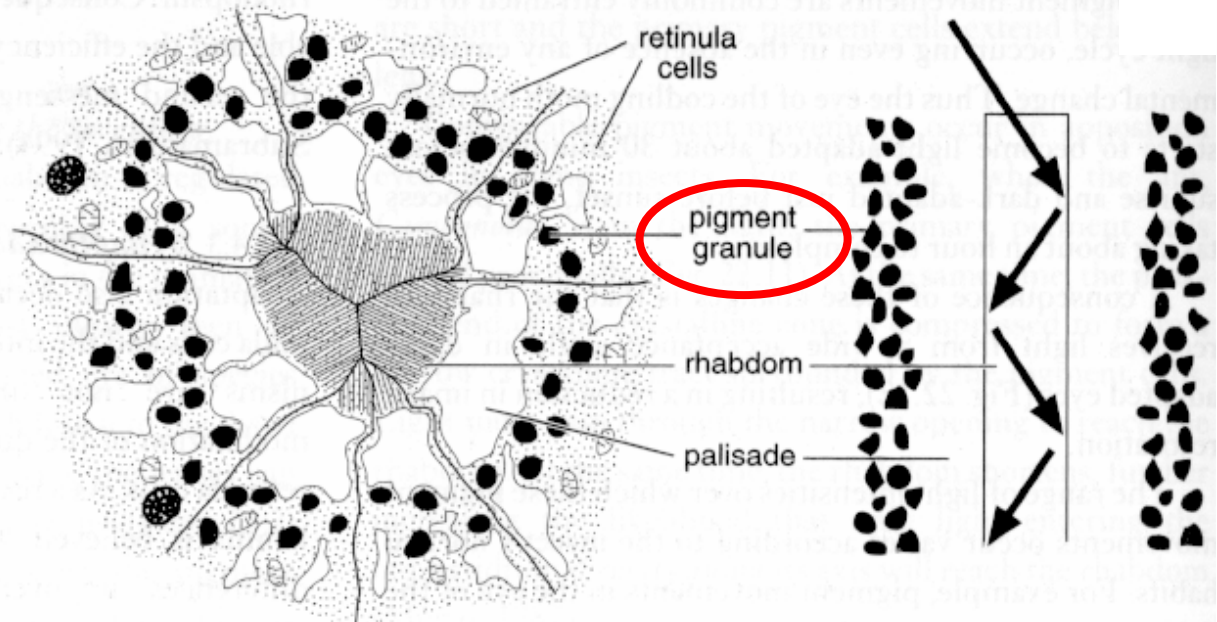
Zrakové receptory

pohyb pigmentu v sítnici
apozičního složeného oka při
adaptaci na světelné podmínky

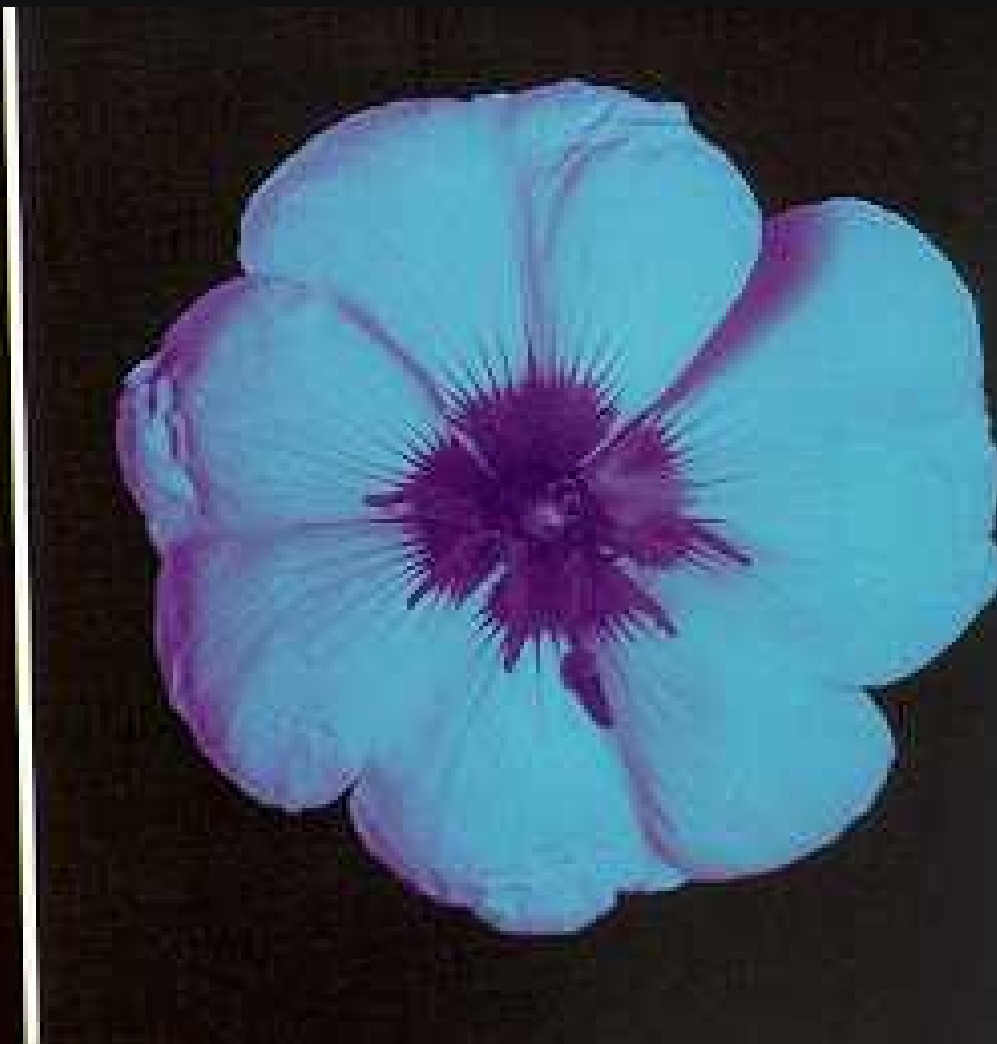
a) light-adapted

b) dark-adapted

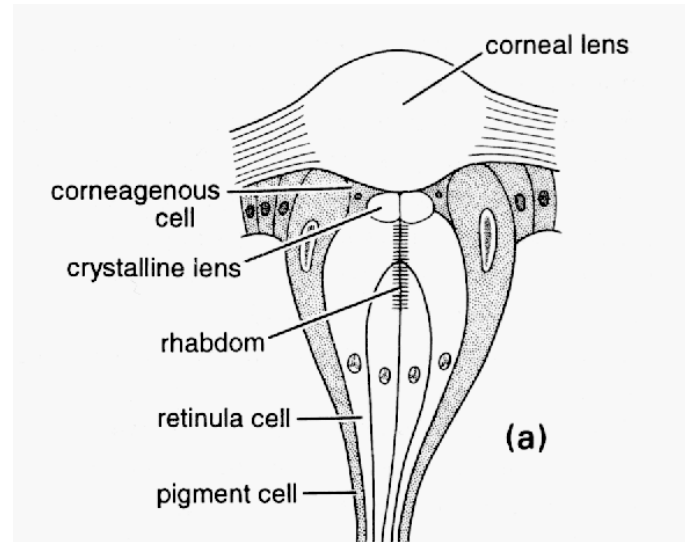

Vnímání UV záření hmyzem

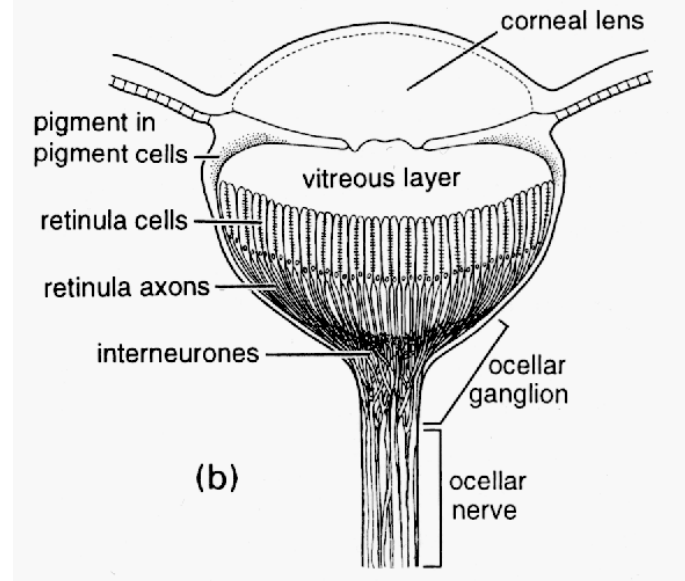

Zrakové receptory

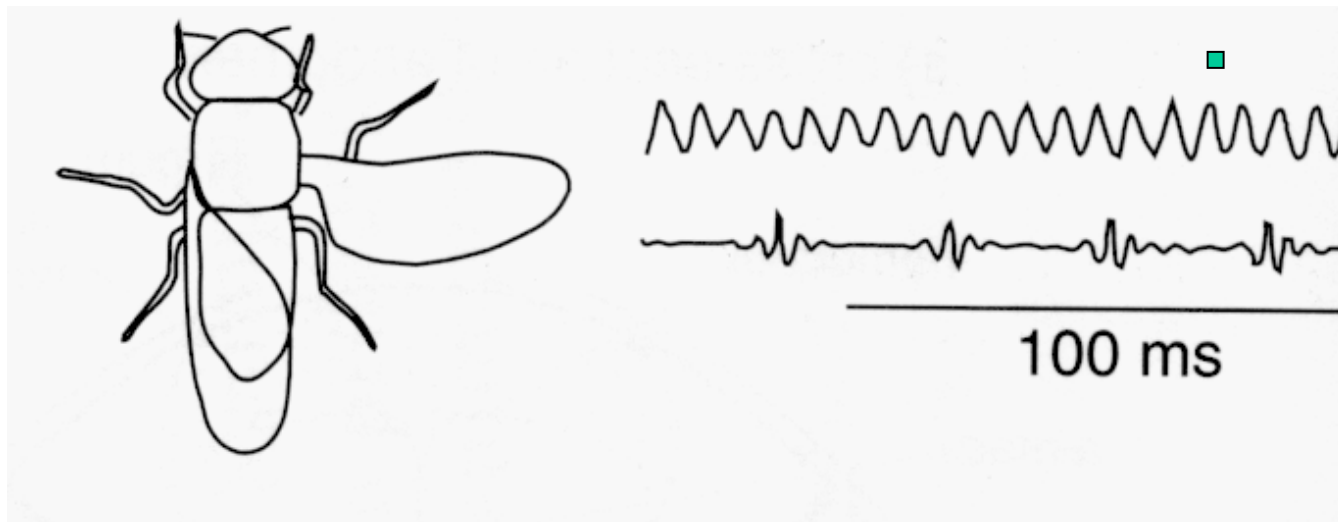
stemma housenky

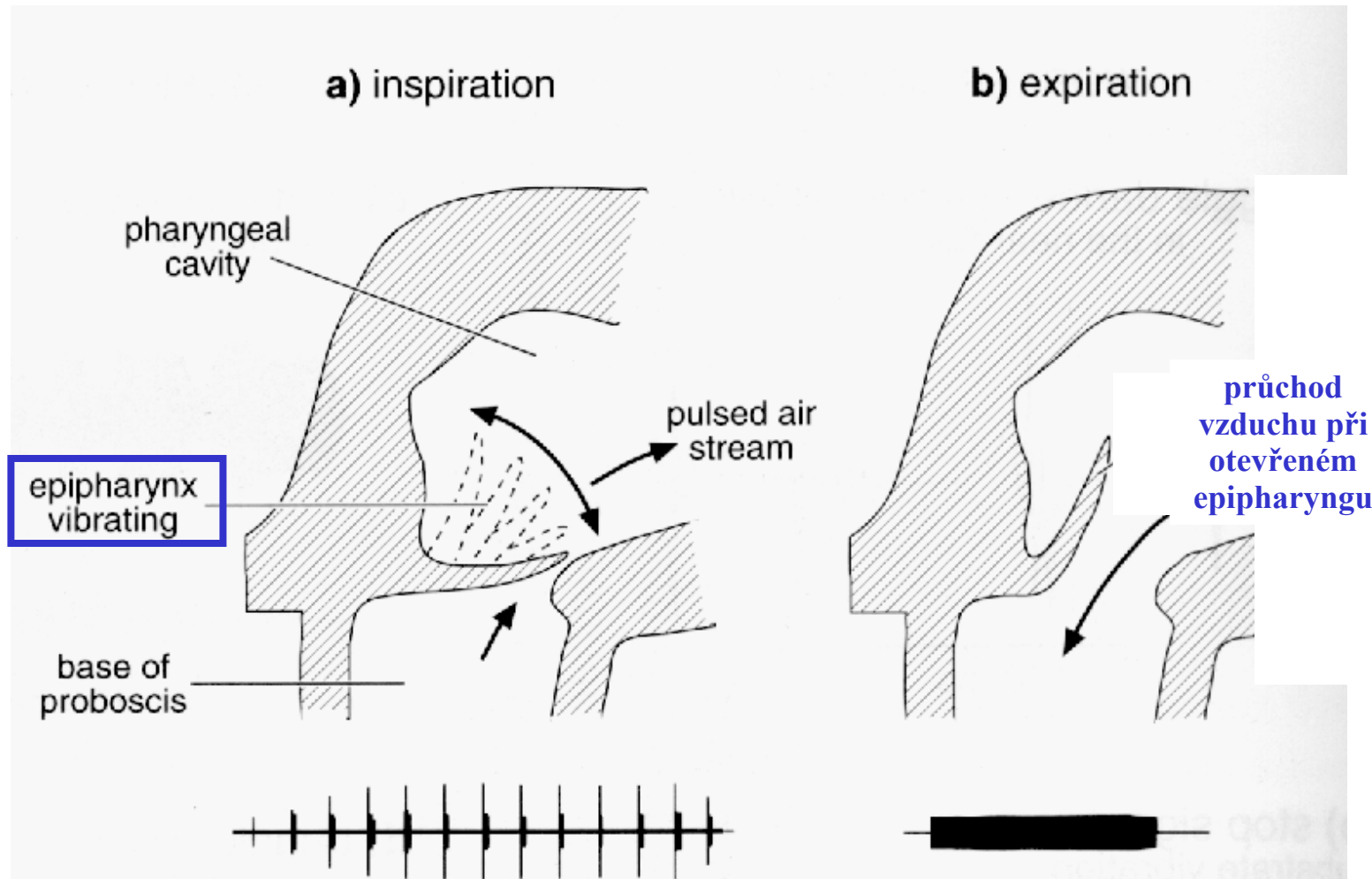
ocellus kobyvky

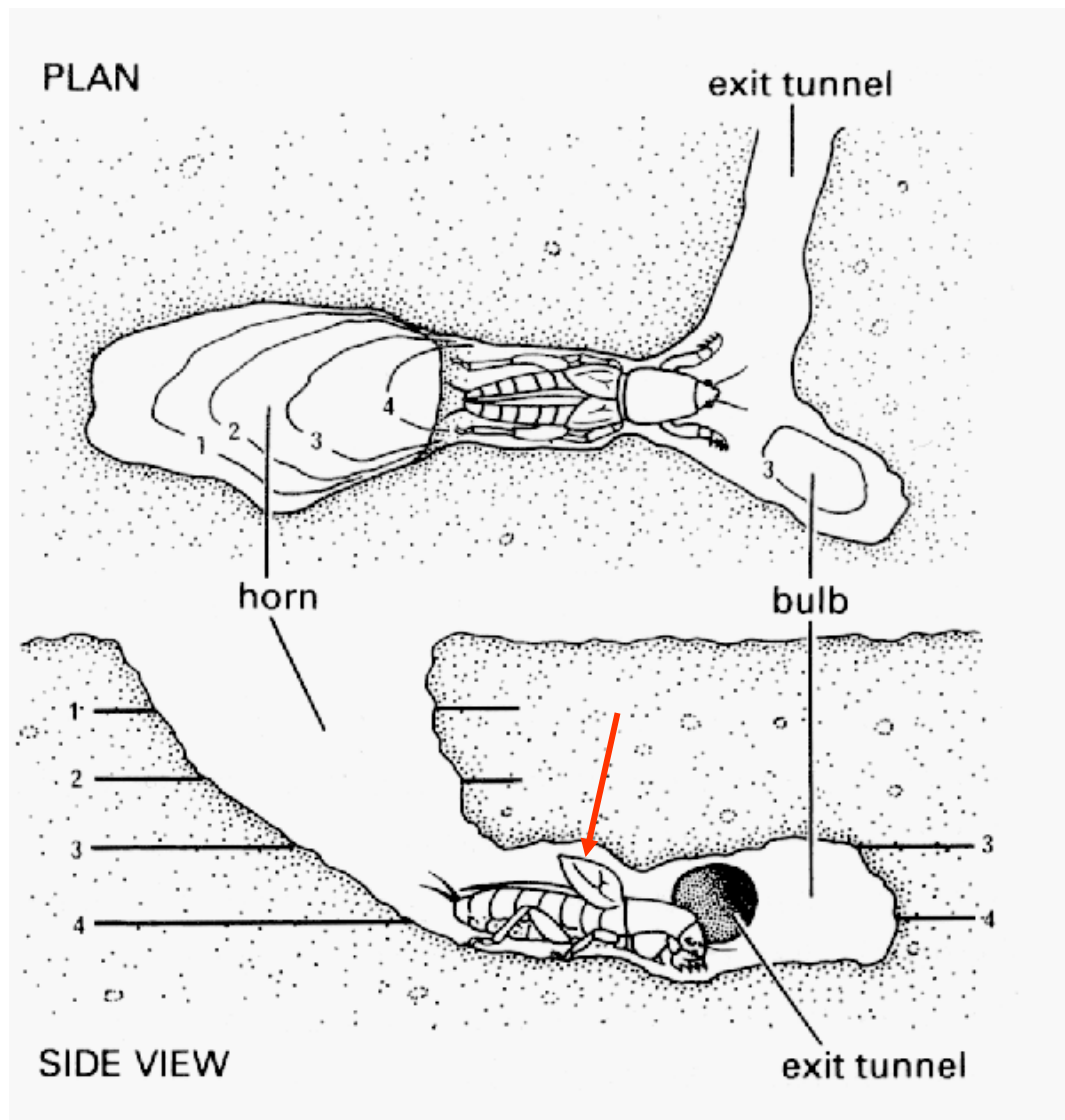
Zvukotvorné orgány, vibrace křídelních svalů *Drosophila* (Diptera)

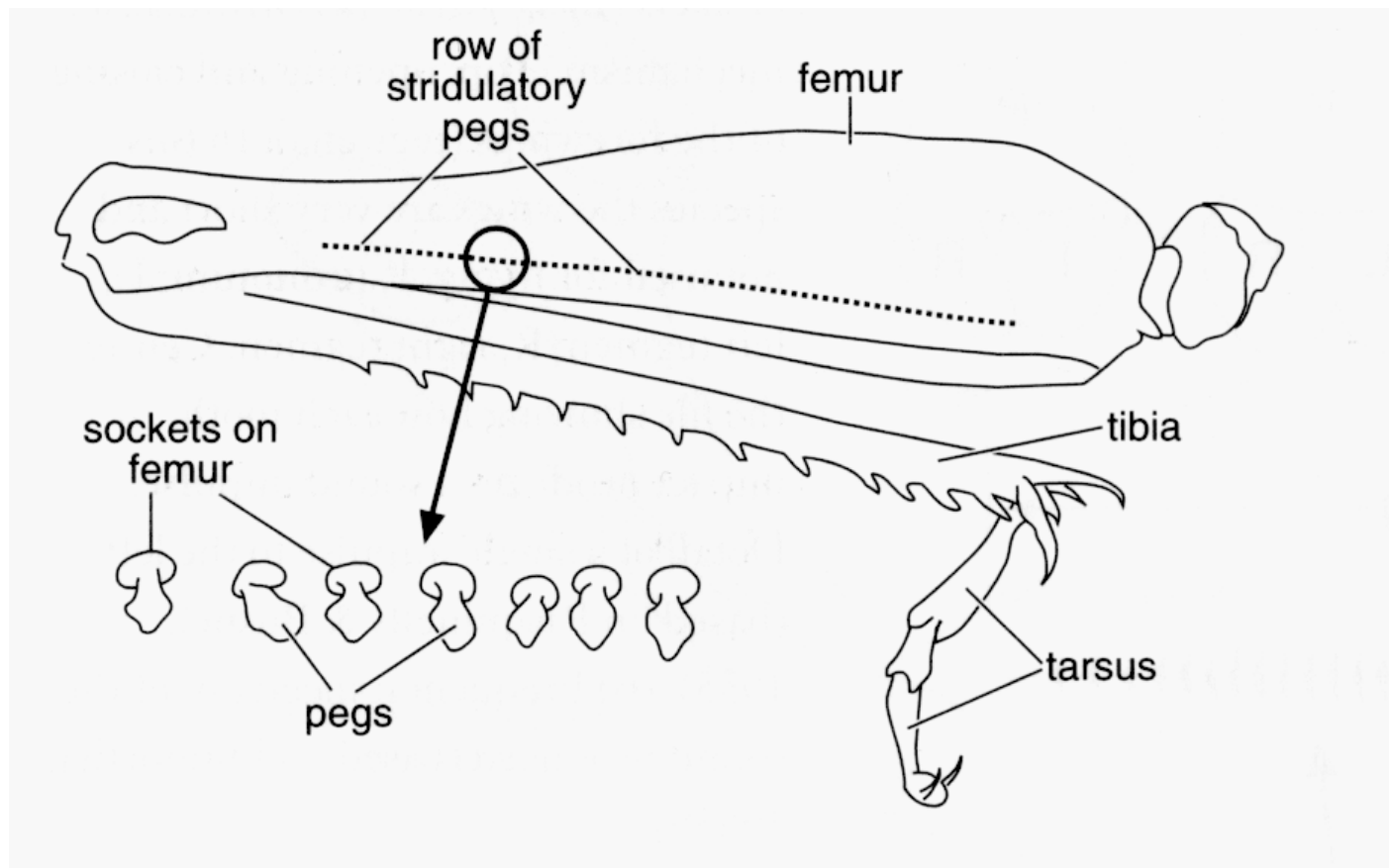
Zvukotvorné orgány, vibrace epipharyngu a vypuzování vzduchu z trávicí trubice, *Acherontia* (Lepidoptera)

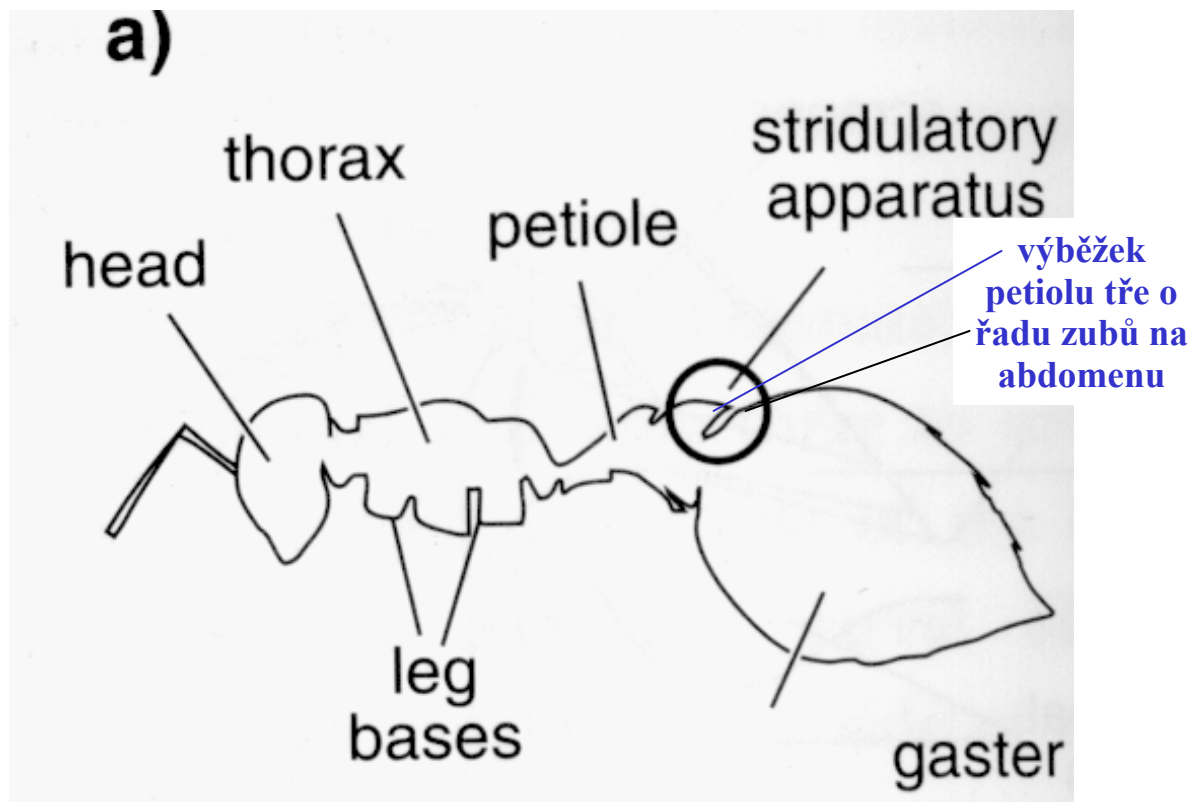
Zvukotvorné orgány, „zpívající nora“ krtonožky *Scaptericus* (Gryllotalpidae), kde zvuk vytvářeny třením tegmin o jícen chodby zesiluje nálevkovitý konec chodby

Zvukotvorné orgány, stridulace sarančí (Caelifera)

Zvukotvorné orgány, stridulace mravenců *Myrmica* (Hymenoptera)

Zvukotvorné orgány, tympanální zvukový orgán cikád

